

Antecedents generals d'impactes ambientals i socials al sector tèxtil

Aliança de les Nacions Unides per la Moda Sostenible (2019). El sector tèxtil:

- Ocupa 300 milions de persones a tot el món en tota la cadena de valor (majoritàriament dones);
- És responsable d'entre el 2 i el 8% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle;
- Consumeix al voltant de 215 bilions de litres d'aigua a l'any;
- Provoca la pèrdua de material anual de cent mil milions de dòlars a causa de la subutilització;
- L'ús tèxtil representa aproximadament el 9% de les pèrdues anuals de microplàstics en els oceans.

Informe Moda Basura 2020

Utilitza 1,5 bilions de litres d'aigua per any (2020);

Genera el 20% de les aigües residuals del món;

Allibera 0,5 milions de tones de microfibrilles a l'oceà cada any.

Impactes Globals

World Resources Institute: La "Fast fashion" (2024).

- 1,5 bilions de litres d'aigua utilitzats per any.
- Genera 20% de les aigües residuals del món.
- Allibera 0,5 milions de tones de microfibrilles a l'oceà cada any.
- Erosiona el sòl i ocupa hàbitats naturals.
- Suposa un terç de totes les fibres tèxtils.

Ellen Macartur Fundation (2023)

Cada any es produeixen, usen i tiren milions de tones de roba. Cada segon, es crema o s'enterra a un abocador l'equivalent a la càrrega de roba d'un camió d'escombraries. Cada any es perden 500.000 milions de dòlars en valor pel fet que aquestes peces amb prou feines s'usen i rarament es reciclen.

EL SATUS QUO EN LA INDUSTRIA EMISIONES Y ESFUERZOS DE REDUCCIÓN

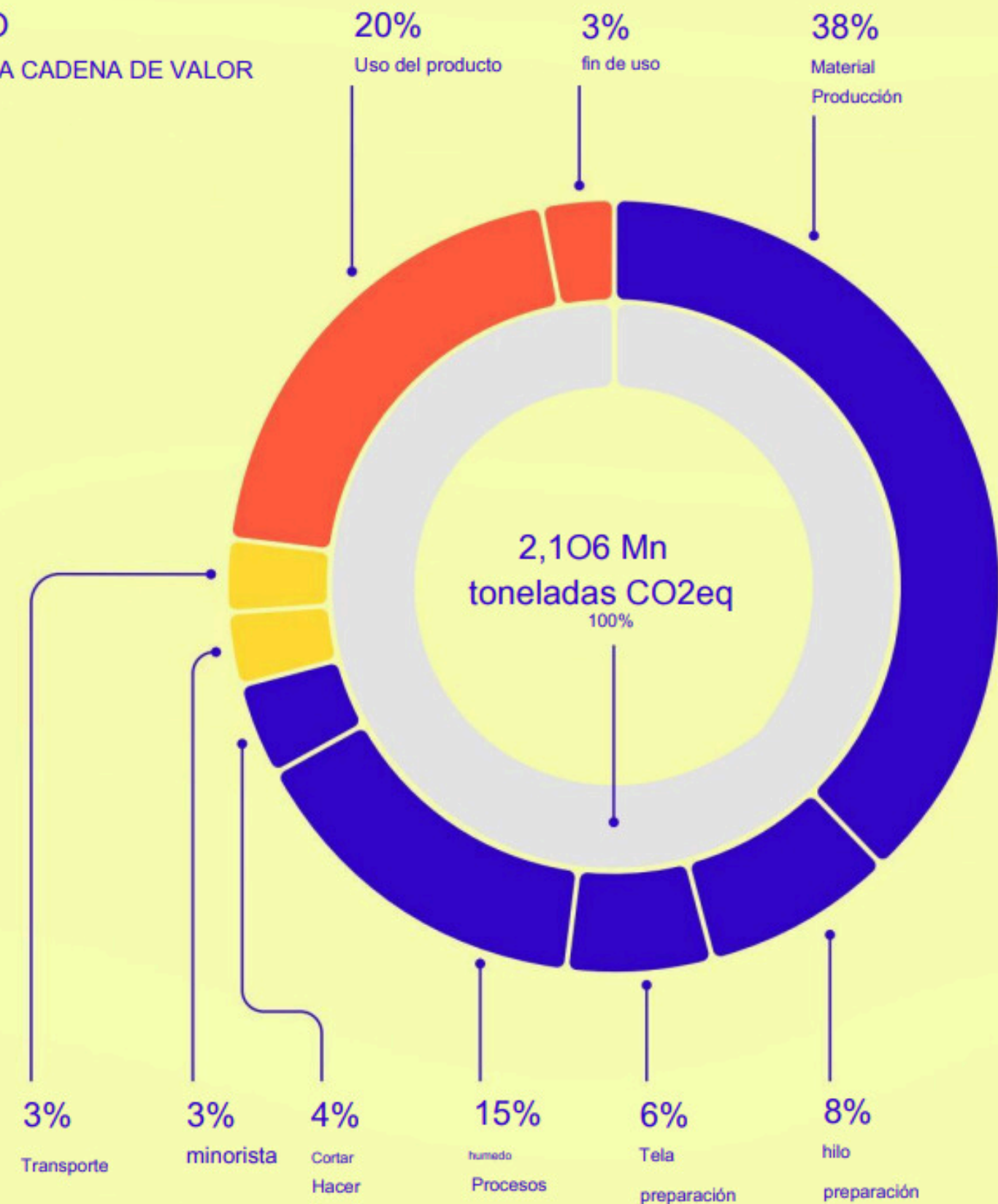
La industria de la moda representa alrededor del 4% de las emisiones a nivel mundial, equivalente a las emisiones anuales combinadas de GEI de Francia, Alemania y 26, 27 el Reino Unido. las emisiones provienen de actividades aguas arriba, en particular la **Producción de materiales**. Más del 70% de producción, preparación y procesamiento de materias primas que consumen mucha energía.²⁸

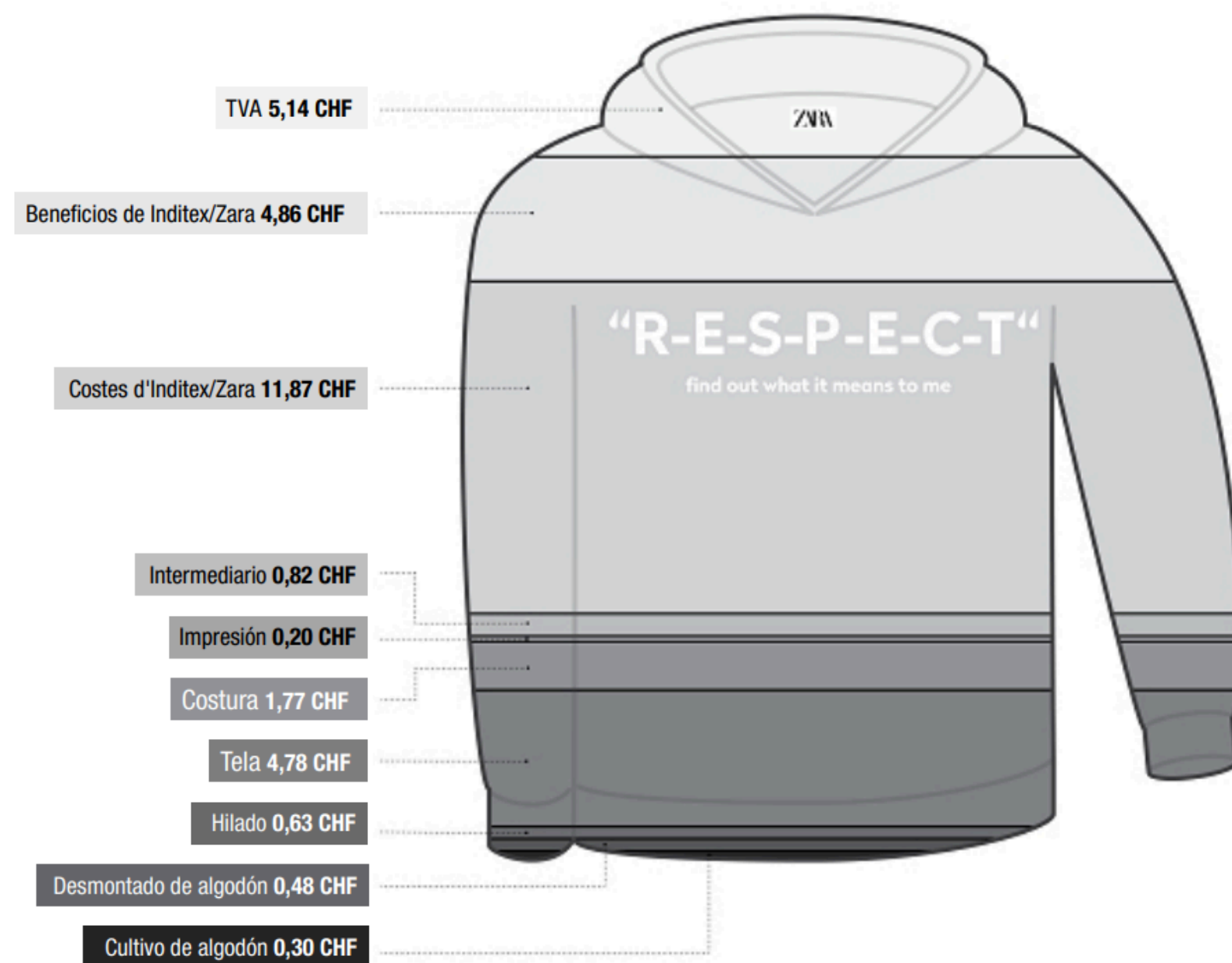
El 30% restante se genera en actividades posteriores como el transporte, el embalaje, las operaciones minoristas, el uso y el fin de uso.²⁹

“La industria de la moda genera al voltant del 4% de les emissions globals de gasos d’efecte hivernacle”

ROPA Y CALZADO EMISIONES DE GEI DE LA CADENA DE VALOR ES 2018

- producción ascendente
- Operaciones de marca
- Uso y fin de uso

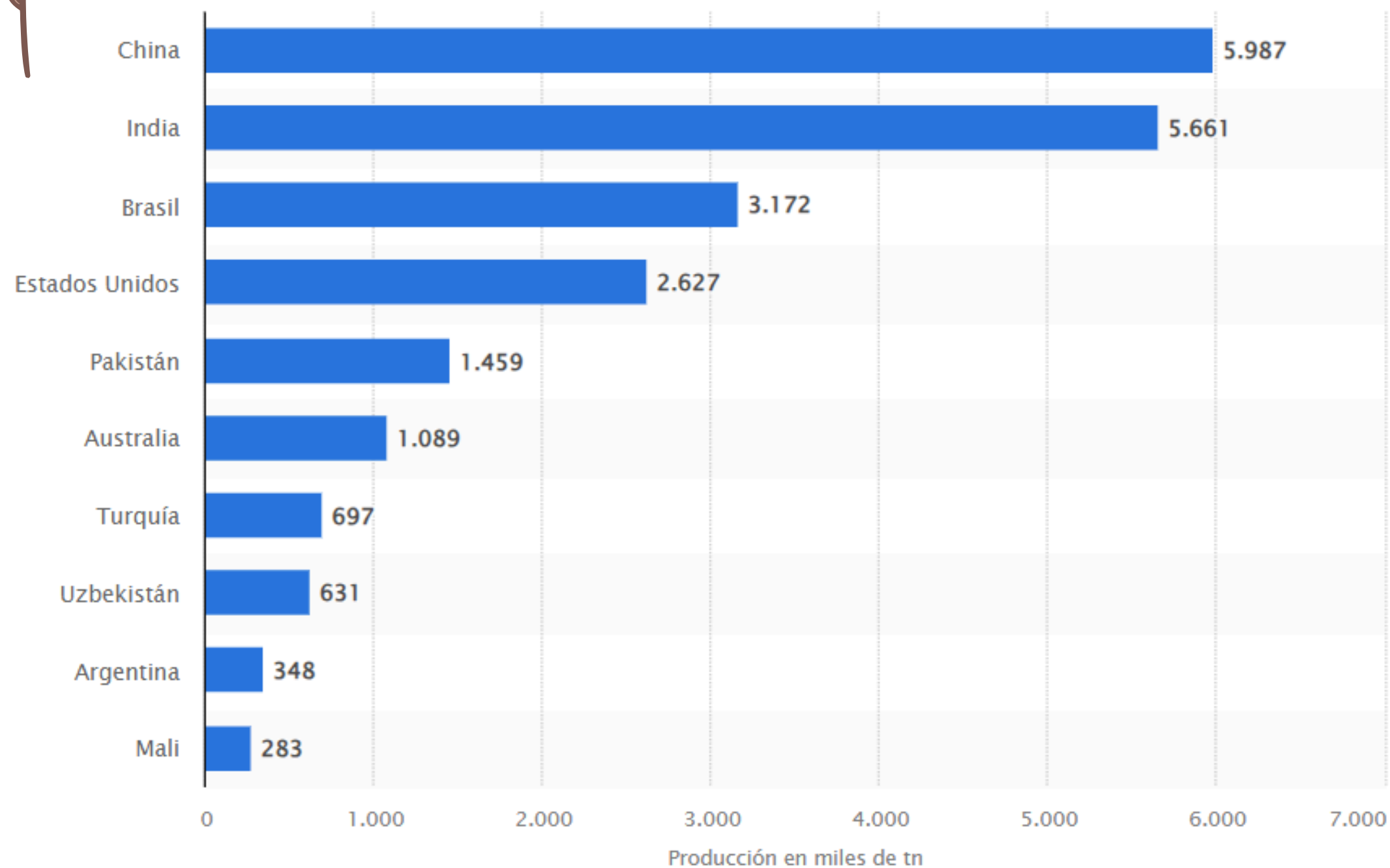

2.700 litres d'aigua per fer una samarreta de cotó

Informe Moda Basura (2020)
 Zara va vendre el jersei RESPECT en diversos països, a un preu mitjà d'uns 30 francs suïssos. El benefici generat per l'empresa va ser d'uns 4,86 francs per article. La suma dels ingressos i salaris dels treballadors/es en tota la producció són uns 2,40 francs, menys de la meitat.
 El cultiu de cotó es va fer a l'Índia; el filat a Kayseri al centre de Turquia; la costura i impressió del suèter a les fàbriques d'Izmir.

Fase 1 - Extracció de matèries primeres i producció de teixit

Els principals països productors de cotó al món durant 2022/2023 en milions de tones. Statista (2023)

El Brasil és el segon major exportador darrere dels EUA. S'espera que passi a ser el primer proveïdor de cotó pel 2030.

Estudi de cas en el sector tèxtil (2020)
El cultiu de cotó per la 'fast fashion' suposa més de 92 milions de tones de deixalles produïdes per any i 1,5 bilions de litres d'aigua; cobreixen el 2,4% de les terres conreades mundials i usen el 6% dels plaguicides globals, més que qualsevol altre cultiu important.

Escàndol de treball forçós, amb repercussions globals, de persones de l'ètnia uigur a la província de Xinjiang (Xina) que subministra més del 80% de la producció de cotó del país i la cinquena part mundial. L'any 2020 The Guardian va assenyalar que més de mig milió de persones de grups ètnics minoritaris, com els uigurs, van ser obligats a recollir cotó a Xinjiang (Marques vinculades: Adidas, Hugo Boss; Puma; Nike, H&M).

Fase 1 - Extracció de matèries primeres i producció de teixit: Impactes

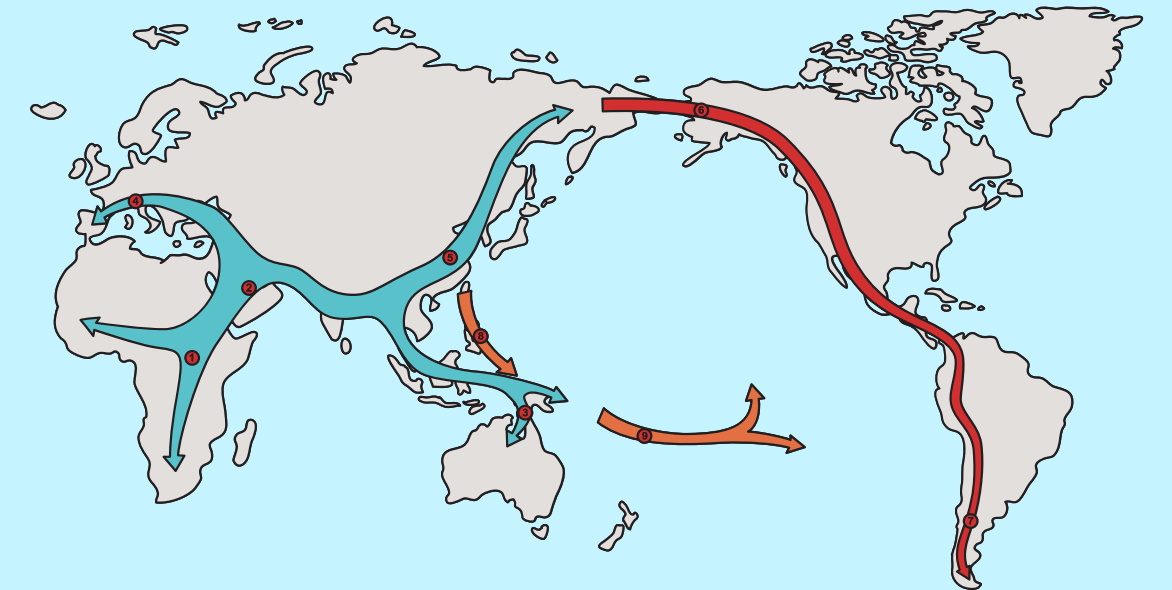
Font/any	Consum d'aigua	Contaminació per pesticides i fertilitzants	Desforestació, acaparament de terres i impacte a la biodiversitat	Emissions de Carboni en la producció de fibres naturals/ sintètiques	Impactes socials	Països del Sud global afectats	Empreses locals Identificades
<u>Earthsight. Ecologistes en acció, 2022-23</u>	Es necessiten 10.000 litres d'aigua per produir 1 kg de fibra de cotó	600 milions litres /any	A la zona del Cerrado, al Brasil, l'any 2023 va augmentar la desforestació en un 43% El Cerrado conté el 5% de les espècies del món	Equivalents a 50 milions de cotxes més per any.	Violència, assetjament i intimidació a persones i comunitats a causa de la desforestació	El Brasil produeix la major quantitat del món de fibra amb llicència Better Cotton, la qual representa el 42% del volum global	Earthsight va trobar que tot el cotó contaminat rastrejat per l'ONG va ser certificat com a sostenible per Better Cotton (BC). La majoria dels productes d'H&M i Zara estan fabricats amb cotó BC. Gairebé la meitat de tot el cotó de BC prové del Brasil. Les marques compren a través de fàbriques d'Àsia
<u>El mapa tèxtil de Barcelona. La Coordi, 2022</u>	200.000 tones de pesticides. 8 milions de tones de fertilitzants. Per produir 1 kg teixits calen 0,58 kg d'agroquímics		El cultiu de cotó representa el 2.5% de terra cultivable al món	Fibres sintètiques produïdes principalment a partir del petroli	Contaminació d'aigua i terres afectacions i malalties de salut	Producció de fibra: Xina, Índia, Unió Europea, EUA Producció de fils i teixits: Xina, Índia, Pakistan, Bangladesh, Turquia	
<u>Fashion on climate. Mckinsey, 2020</u>				38% de les emissions de carboni			
<u>Análisis del Ciclo de Vida a ODS un estudio de caso en el sector textil. 2020</u>					El 35.62% de les hores treballades en tèxtil presenten un alt risc de lesions o morts i el 22.72%, un alt risc de tòxics		

Fase 2 - Fabricació: Impactes socials

Font /Any	Categories i indicadors				Països proveïdors i marques associades
	Jornada laboral i Salaris	Legislació laboral	Contractes/seguretat laboral/salut	Gènere i migració	
<u>La Lluita Pel Salari Mínim a Bangladesh. Setem Catalunya, 2023</u>	12.500 taka (2023) = 98 € mensuals Els salaris actuals cobreixen menys d'un terç del cost mínim de la vida d'una família de Dacca	Demanen 23.000 taka mensuals = 195 €	Restriccions per sindicalització (llibertat d'associació i/o negociació col·lectiva). Context extremadament repressiu: acomiadaments, llistes negres, persecució, amenaces, morts, falses acusacions, empresonaments a activistes i sindicats. Rana Plaza Acord Bangladesh i Pakistan: Acord per la seguretat laboral (tripartit marques, fabricants i proveïdors)		Asos; C&A; H&M Lululemon Marks & Spencer; Primark Zalando; Uniqlo New Look; Next Bestseller; Esprit; Aldi
<u>Perfils i condicions laborals del sector tèxtil a Tànger, Marroc. Setem Catalunya, 2019</u>	El 60% cobra menys del sou mínim. Mitjana de jornades de 50 hores setmanals (la jornada legal és de 44 hores setmanals)	88% de les entrevistades diuen que no existeix llibertat sindical El 70% diu que desconeix la legislació laboral	36% no estan donades d'alta a la Seg. Soc. 70% sense contracte laboral 44% no tenen les quotes al dia de la Seg. Soc. 2021 Incendi taller clandestí a Tànger (moren 28 persones)	El 30% de les dones entrevistades ha patit assetjament sexual	Grup Inditex/Zara H&M/Bershka
<u>Deixar-se la pell per Shein. Public Eye- Setem Catalunya. 2022.</u>	75 hores setmanals de treball (11 - 14 hores dia/setmanals, amb 1 o 2 dies lliures al mes).	La legislació laboral xinesa fixa un màxim de 40 hores setmanals i hores extraordinàries no superiors a 36 hores mensuals i amb almenys un dia de descans per setmana.	Els empleats cobren per peça fabricada; no hi ha sou bàsic ni paga d'hores extraordinàries. Sense contracte de treball ni cotitzacions a la Seguretat Social, no es compleixen les normes de seguretat.	Persones treballadores migrants d'altres províncies, on els salaris són molt més baixos. Shein no només depèn d'una xarxa de 300-400 "proveïdors principals", sinó que també d'aproximadament 1.000 subcontractistes als quals es deriven les comandes.	Mercats principals: Europa, Amèrica, Austràlia i Orient Mitjà. Rendiment: 2020> 10.000 milions de dòlars. 2021> 20.000 milions de dòlars

Fase 2 - Fabricació: Impactes socials

Migració i Sinistralitat: El 2022, l'incendi d'una fàbrica tèxtil de quatre plantes al districte Güngören, a Istanbul (Turquia), va matar almenys a cinc treballadors i va ferir-ne a sis. Quatre empleats morts eren refugiats sirians "La indústria de la confecció està estructurada per buscar mà d'obra més barata, generalment els més vulnerables, com els refugiats sirians a Turquia, que són explotats i obligats a treballar en condicions terriblement perilloses sense drets ni protecció". Els refugiats sirians amb freqüència reben salaris molt per sota del mínim legal, pateixen treball infantil i assetjament sexual, entre altres abusos. Des del 2011, quan la guerra va fer fugir als primers sirians, 3,6 milions s'han assentat a Turquia, segons l'ACNUR.

Migració i fabricació: La recerca realitzada per SOMO i Arisa a l'estat indi de Tàmil Nadu va analitzar les seves males condicions laborals i els seus vincles (directes i indirectes) amb marques com Carrefour, GAP, Ikea, Marc; O'Polo, NEXT, Sainsbury's o Tesco, on amb freqüència, sota pressió i amenaces, s'obliga a treballar hores extraordinàries excessives. Molts treballadors provenen d'altres estats de l'Índia, no parlen tàmil i pertanyen a castes inferiors. Els ocupadors aprofiten la seva posició vulnerable de migrant per contractar-los amb falses promeses, i acaben vivint miserablement en albergs aïllats de l'exterior.

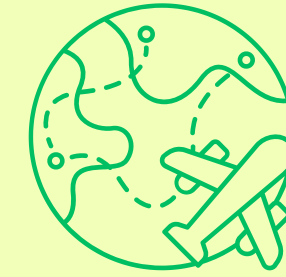

Gènere i condicions laborals: S'estima que el 70% dels treballadors del tèxtil i de la confecció són dones i treballen principalment en labors de maquinària i costura, les pitjor pagades. Sovint són acomiadades si es queden embarassades, o si denuncien assetjament sexual. Les líders sindicals entrevistades van parlar d'assetjament i abús sexual generalitzat a les seves fàbriques per part de supervisors, gerents i tècnics de màquines. Les treballadores enfronten incidents constants de tocaments inapropiats, gestos sexuals, abusos verbals i favors sexuals. *(Moda basura: el impacto socio-ambiental de nuestro consumo frenético. CRN/Setem.cat2020)*

Fase 2 - Fabricació: Impactes ambientals

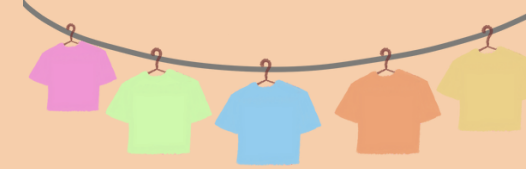
Font /Any	Categories i indicadors d'impacte ambiental		Països del sud global
	Emissions i Contaminació	Impacte en la Biodiversitat	
	Consum energètic i generació de residus en el tint i acabat de tèxtils. Impacte de productes químics utilitzats	Impacte de productes químics utilitzats per tenyir i tractar la roba	
Sustainability and Circularity in the Textile Value Chain. UN, 2023		Contaminació d'aigua. S'utilitzen 8.000 productes químics per tenyir i tractar > contaminació de l'aigua Per produir 1 kg de tèxtil es necessiten 0,5 kg de químics	Blanqueig, tenyit i acabats: Vietnam, Índia, Turquia, UE, Bangladesh, Xina
Fashion on climate, Mckinsey. 2018	38% d'emissions d'efecte hivernacle es donen durant la producció		

Fase 3 - Transport: Impactes socioambientals

Font /Any	Categories i indicadors d'impacte ambiental: emissions i contaminació per transport aeri /marítim	Impactes socials	Empreses/ Marques identificades
<u>Moda aèria. Public Eye, 2022 i 2024</u>	<p>A l'aeroport de Saragossa es gestionen cada setmana, per a Inditex, uns 32 vols de càrrega amb unes 100 tones de roba a bord.</p> <p>El transport representa el 3% de les emissions de CO₂ del tèxtil, però si es fa amb avió augmenta fins al 28%.</p>		Zara/Inditex
<u>Moda ràpida: l'impacte socioambiental del nostre consum frenètic. Carro de Combate, 2020</u>	<p>Contaminació per òxid de sofre, òxid nítrós i partícules > 2.000 milions de vehicles i camions/ any. (2020)</p> <p>Emissions de transport i de devolucions</p> <p>Residus d'embalatge</p>	<p>Condicions precàries al transport i l'emmagatzematge de treballadors/es d'AMAZON, per les condicions de seguretat, salaris, jornades, bretxes salarials racials i de gènere i mancances de llibertat sindical</p>	Amazon
Article <u>Fashionunited.es, 2024</u>		<p>Protestes al centre logístic d'H&M "La plantilla lluita contra les conseqüències del procés de digitalització agressiva que la marca sueca ha emprès a nivell global" acomiadaments/Ertes</p>	H&M, Inditex, Ikea; Primark,

Fase 4 - Ús i Consum

Font /Any	Categories i indicadors d'impacte ambiental: Consum d'aigua per rentat de roba i contaminació per efecte hivernacle	Altres dades d'interès
El comerç textil en cifres. ACOTEX, 2021		El 70% de les compres del turisme a Barcelona es focalitza al sector de la moda. A les rodalies de la ciutat existeixen altres grans centres comercials i outlets on es concentren més botigues de Fast Fashion
L'impacte dels microplàstics dels productes tèxtils. AEMA, 2019	0,5 milions de tones de microfibres procedents del rentat de roba sintètica s'alliberen als oceans cada any. Això representa el 35% dels microplàstics primaris alliberats al medi ambient.	Els països amb alts ingressos consumeixen el 31% dels recursos i generen el 43% d'emissions d'efecte hivernacle
Instituto de Investigación Textil y Cooperación Industrial de Terrassa (INTEXTER)		Duplicar el temps de vida útil d'una peça de roba suposaria una reducció del 44% dels gasos d'efecte d'hivernacle que produeix el sector de la moda. Si prolonguéssim nou mesos l'ús actiu d'una peça, es reduiria la petjada de carboni, aigua i residus entre un 20 i un 30%.
Informe de la moda online en España. Modaes, 2023	Quota de mercat per destinatari Espanya: Dones 53,9% ; Home 37,2%; infantil 9%. Quota de mercat Barcelona: venda de moda online: 16,8%	
L'Impacte de la producció tèxtil. Parlament Europeu, 2020	UE > 270 Kg d'emissions de CO ₂ per persona > emissions de gasos d'efecte d'hivernacle de 121 milions de tones.	
Pacte per la Moda Circular. Gencat. 2022	A Catalunya cada persona genera 21,5 kg de residus tèxtils l'any	

Fase 5 - Final de vida/ Segona vida

Cada any es produeixen, usen i tiren milions de tones de roba. Cada segon es crema o s'enterra a un abocador l'equivalent a la càrrega de roba d'un camió d'escombraries. Cada any es perden 500.000 milions de dòlars en valor pel fet que aquestes peces de roba gairebé no s'usen i rarament es reciclen.

Font/ Any	Categories i indicadors d'impacte ambiental: Residus tèxtils i taxes de reciclatge; Impacte de la incineració i l'abocament de residus tèxtils	Països afectats
<p>Pacte per la Moda Circular. Gencat. 2022</p>	<p>990.000 tones/any > l'abocador a Espanya Residu municipal > 165.933 tones > 21,6 kg/hab./any 147.000 tones/any a l'abocador a Catalunya Dels 100.000 milions de peces de roba cada any al món, es reciclen menys de l'1% dels residus tèxtils.</p>	
<p>La generació de residus baixa a Catalunya el 2023. Agència de Residus de Catalunya. 2023</p>	<p>L'any 2022 recollida selectiva de 2.539 tones (10,6% de recollida selectiva del tèxtil): 60% reutilitzat en botigues de segona mà (10%) o exportat a altres països (50%); 35% no es pot reutilitzar. S'extreuen els elements que no són tèxtils i es creen noves fibres; 5% restant no es pot aprofitar i s'ha de gestionar via valorització energètica i/o eliminació.</p>	
<p>Anàlisi de la recogida de ropa usada. Moda-Re, 2021</p>	<p>A l'Estat espanyol recollida municipal selectiva > 180.296 tones (12,16%)</p>	<p>50 abocadors a Amèrica del Sud, Àfrica i al Sud-est Asiàtic</p>
<p>La huella de carbono en la industria de la moda.CO2mpensamos</p>	<p>L'augment d'un 10% de les vendes de roba de segona mà estalviaria un 3% d'emissions de carboni i un 4% d'aigua. La reutilització d'una tona de tèxtils usats evitaria l'emissió de 3,1 tones de CO₂ a l'atmosfera. Cada any s'empren 108 milions de tones de recursos no renovables per fabricar peces de roba, però al mateix temps, cada segon es tira als abocadors o s'incinera l'equivalent a un camió ple de peces usades.</p>	
<p>Agencia europea medio ambiente, 2019</p>	<p>El processament i destrucció de tèxtils retornats o no venuts implica més de 5,6 milions de tones d'emissions de gasos d'efecte hivernacle</p>	<p>L'any 2019 46% dels tèxtils utilitzats exportats des de la UE van acabar a l'Àfrica i el 41% a Àsia</p>
<p>Moda ràpida: l'impacte socioambiental del nostre consum frenètic. Carro de</p>	<p>Residus per sobreproducció, mala qualitat de la roba i dissenys no circulars Les suposades solucions circulars de les marques són greenwashing</p>	<p>59.000 tones de roba arriba de segona mà cada any al Desert d'Atacama a Xile. Primer importador de peces de segona mà d'Amèrica</p>

Fase 5 - Final de vida

Iniciatives legals/ polítiques

Pacte per la moda circular (Generalitat)	Pla residu zero Barcelona 2021-2027
Objectius globals del Pacte pel 2024: Reduir entre un 5 i un 10% la generació	Prova pilot de recollida tèxtil en equipaments municipals Fomentar i ampliar la xarxa Renova Recollida de roba a domicili
Assolir entre un 25 i un 30% de recollida (valor actual: 11,7%)	Didaltruck cada 15 dies a diferents districtes per fomentar la reutilització
55-60% de preparació del residu tèxtil per a la reutilització (valor actual: 50%) 40-50% de reciclatge del residu tèxtil (valor actual: 40%)	Tallers de reparació i costura a centres cívics i casals de barri.

Alternatives

5R: Redisseny, Reducció de consum, Reutilització, Reciclatge, Recuperació.

Algunes iniciatives:

Mapatge prevenció de residus.

La recollida selectiva es fa en molts casos mitjançant empreses d'Economia Social Solidària.